

Erfaringar med restaurering av styva alm i Utladalen

Rigmor Solem – Statens naturoppsyn (SNO)

STATENS
NATUR
OPPSYN

Bakgrunn

- Garden Avdal (23000 daa) i Utladalen fråflytt i 1962
- Edellauskog med lind, alm og hassel
- Restaurering av bygningar 1991 – 2011
- Skjøtsel av kulturlandskap frå 1995
- Restaurering av styva alm sidan 1996
- Skjøtselsplan i 1998

Munnlege kjelder

STATENS
NATUR
OPPSYN

Grunneigar Per Avdal

Tradisjonsberar Ivar Offerdal

Skriftlege kjelder

- Ve Søren 1971: *Bygdebok for Årdal (Band 1)*
- Fylkesmannen i Sogn og Fjordane Rapport nr. 4 - 2005: *Biologiske undersøkingar i Utladalen landskapsvernområde*
- Norderhaug Ann, Ingvild Austad, Leif Hauge og Mons Kvamme 1999: *Skjøtselsboka*
- Johansson Olof og Pekka Hedin 1995: *Restaurering av ängs- og hagmarker*

Oppstart restaurering i 1996

Sommaren 1991

Innleigd trepleiar 1996

STATENS
NATUR
OPPSYN

4 gode grunner for skjøtsel av styvingstre

- 5000 år gammel kulturhistorie
- Kulturminner
- Rikt biologisk mangfald
- Estetikk, flotte å sjå i landskapet

Kurs i skjøtsel av kulturskog og lauveng

- Kurs i samarbeid med FMSF, landbruksavdelinga (1997)
- Kurs i samarbeid med Naturvernforbundet i Buskerud (1999)
- SNO-kurs (2010)

STATENS
NATUR
OPPSYN

Metodar

- Restaurering av gamle almar i midten av august
- Innleigd trepleiar med motorsag og spesialutstyr
- Tynning/lysopning
- Rekruttering av nye styvingstre
- Lauving etter 5-6 år

Erfaringar

- Nokre gamle almar har dødt heilt eller delvis:
  - overgangen vart for stor(?)
  - for lite eller for mykje lysopning (?)
  - feil ved beskjæring(?)
  - feil tidspunkt (?)
  - sjukdom (?)

STATENS
NATUR
OPPSYN

STATENS
NATUR
OPPSYN

